Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12 и 145/12), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ КАЈ ДЕТЕ СО ПРУРИТУС

Член 1

Со ова упатство се пропишува медицинско згрижување преку практикување на медицина заснована на докази при постоење на дете со пруритус.

Член 2

Начинот на медицинско згрижување на дете со пруритус е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на медицинско згрижување на дете со пруритус по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-6589/2 **МИНИСТЕР**

3 декември 2012 година **Никола Тодоров**

Скопје ____________________

Прилог

ДЕТЕ СО ПРУРИТУС

МЗД Упатство
23.6.2010

- Најчести причини
- Третман
- Поврзани извори
- Референци

НАЈЧЕСТИ ПРИЧИНИ

Атописки дерматит
- Сува кожа со чешање.
- Чешањето може да биде генерализирано или може да се јавува само на егзематозни промени на кожата.
- Ефективен тописки третман со хидрокортизон и/или инхибитор на калцинеурин како и користење овлажнувачи ја намалуваат егземата и чешањето.

Уртикарија
- Уртики што чешаат се јавуваат на трупот, екстремитетите и на лицето.
- Симптомите, обично, почнуваат нагло. Кај деца, инфекциите се најчеста причина за акутна уртикарија.
- Кај деца за време на уртикаријата може да се користи антихистаминик во доза одредена според тежината на дете.

Скабиес - индуцирана егзема
- Секогаш чеша.
- Папуларни или папуловезикуларни промени.
- Ако се бараат, често се наоѓаат каналчиња, особено на дланките и на стапалата.
- Лезиите лесно прогредираат во красти.
- Големи булозни промени упатуваат на секундарна бактериска инфекција.

Вошки
- Доведува до чешање и до црвени папули на скалпот
- Дијагноза се поставува врз основа на видливи вошки и јајца на влакната на косата.

Ентеробиосис
- Предизвикува перианално чешање.
- Симптомите се особено изразени ноќе и може да го нарушат спиењето така што детето се буди.

Стрептококен перианален дерматит
- Освен чешање, има и интензивно црвенило на кожата во перианалниот регион, како и болка.

Варичела
- Исип што чеша.
- Папули и везикули во различни фази се гледаат на кожата.
- На кожната ерупција претходи покачена температура.

- Чешањето прекинува по една недела од исчезнувањето на исипувањето.
- Раствори на ментол-алкохол може да се користи за ладење на кожата што чеша и е топла.

Други причини

- Алергија или пречувствителност може да се манифестира само со чешање. Познати причини вклучуваат цитрусно овошје, свежи јагоди, какао.
- Во летните месеци чешањето може да се должи на пречувствителност на сонце.
- ***Mastocytosis*** (urticaria pigmentosa) е ретко заболување што предизвикува чешање.

ТРЕТМАН

- Зависи од етиологија.
- Внимателен третман на постојната болест (атописки дерматит или скабиес).
- Овлажнувачи за сува кожа ако е потребно.
- Антихистаминиците не се покажаа корисни за чешање кај атописка кожа.

ПОВРЗАНИ ИЗВОРИ

РЕФЕРЕНЦИ

1. Chamlin SL, Mattson CL, Frieden IJ, Williams ML, Mancini AJ, Cella D, Chren MM. The price of pruritus: sleep disturbance and cosleeping in atopic dermatitis. Arch Pediatr Adolesc Med 2005 Aug;159(8):745-50. **PubMed**

Authors: Teija Dunder

Article ID: ebm00649 (031.046)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

2. EBM Guidelines, www.ebm-guidelines.com, 23.6.2010
3. Упатството треба да се ажурира еднаш на 6 години.
4. Предвидено следно ажурирање 2016 година.